Lietas Nr.C33563715
Lietas arhīva Nr.C-3188-16/28

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jūrmalā, 2016.gada 7.janvārī

Rīgas rajona tiesa
Jūrmalas tiesu nams
tiesnese I.Jaunzeme
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu.

Aprakstošā daļa

2015.gada 17.septembrī /pers. A/ cēla tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka ar Jūrmalas pilsētas tiesas 2006.gada 4.oktobra spriedumu no atbildētāja par labu prasītājai piedzīti līdzekļi nepilngadīgā dēla /pers. C/ uzturam 40 latu apmērā mēnesī līdz bērna pilngadības sasniegšanai. Tā kā valstī noteiktais minimālo uzturlīdzekļu apmērs bērnam ir lielāks par tiesas piespriesto, taču atbildētājs līdzekļus dēla uzturam labprātīgi nemaksā, nepieciešams tos piedzīt tiesas ceļā.

Pamatojoties uz Civillikuma 179.pantu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" un Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu, prasītāja lūdz tiesu palielināt no atbildētāja piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru saskaņā ar spēkā esošajiem Ministru kabineta noteikumiem par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam, sākot no prasības celšanas dienas līdz dēla pilngadībai. Vienlaicīgi lūdz noteikt, ka tiesas spriedums izpildāms nekavējoties.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} pantu atbildētājam 2015.gada 5.oktobrī nosūtīts prasības pieteikuma noraksts rakstveida paskaidrojuma sniegšanai, vienlaikus izskaidrojot Civilprocesa likuma 74.pantā noteiktās pušu procesuālās tiesības.

2015.gada 22.oktobrī tiesā saņemts /pers. B/ rakstveida paskaidrojums, kurā atbildētājs prasību atzīst daļēji, norādot, ka piekrīt maksāt dēla uzturam 70-80 *euro* mēnesī. Paskaidro, ka strādā gadījumu darbus, bieži vakaros, jo ģimenē ir vēl divi bērni, kuri bieži slimo, un tādējādi nākas pavadīt laiku ar viņiem. Norāda, ka tad, kad prasītāja lūgusi līdzekļus dēla uzturam, tos arī maksājis, līdz ar to nevar apgalvot, ka nemaz nav uzturējis savu bērnu.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir savlaicīgi paziņots, nosūtot informatīvu vēstuli 2015.gada 10.novembrī ierakstītā pasta sūtījumā uz prasītājas un atbildētāja deklarētajām dzīvesvietām. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1} panta pirmās daļas 3.punktu uzskatāms, ka pusēm tiesas dokumenti izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi civillietas materiālus un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

Ar lietas materiāliem pievienotās dzimšanas apliecības /apliecības numurs/ kopiju apstiprinās, ka par 2005.gada 28.maijā dzimušā /pers. C/, personas kods /personas kods/, vecākiem reģistrēti /pers. A/ (dzim./uzvārds/) un /pers. B/, kas pierāda faktu, ka atbildētājs ir bērna tēvs (lietas 9.lapa).

Kā norādījusi prasītāja, un ko likumā noteiktā kārtībā nav apstrīdējis arī atbildētājs, bērns dzīvo kopā ar māti un atrodas viņas pilnā aprūpē.

Civillikuma 178.panta otrajā daļā noteikts, ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.

Saskaņā ar Civillikuma 177.panta ceturto daļu bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Atbilstoši Civillikuma 179.panta pirmajai daļai, vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Savukārt minētā panta otrajā daļā noteikts, ka pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Ņemot vērā minēto, kā arī apstākli, ka bērns dzīvo kopā ar māti, tiesa atzīst, ka viņam nepieciešams saņemt no tēva regulāru finansiālu atbalstu ikdienas uzturam.

Ar Jūrmalas pilsētas tiesas 2006.gada 4.oktobra spriedumu civillietā Nr.C17091706 no atbildētāja par labu prasītājai dēla /pers. C/ uzturam piedzīti līdzekļi 40 latu apmērā ik mēnesi, sākot no 2006.gada 20.jūnija līdz bērna pilngadībai. (lietas 10.lapa).

Tā kā piedzītais uzturlīdzekļu apmērs atbilst 56,91 *euro*, prasītāja lūdz tiesu bērna uzturam piedzīt līdzekļus tādā apmērā, kas atbilst valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēram.

Atbildētājs savukārt norāda, ka dēla uzturam piekrīt maksāt 70-80 *euro* mēnesī, jo viņa ģimenē ir vēl divi bērni un ierobežoti ienākumi.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta piekto daļu minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram no vecākiem ir pienākums nodrošināt bērnam neatkarīgi no vecāku spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

No minētās likuma normas nepārprotami izriet, ka bērna uzturam mēnesī nepieciešamo līdzekļu minimālā robeža ir noteikta jau ar likumu. Tādējādi neatkarīgi no atbildētāja ģimenes stāvokļa un bērnu skaita, mantas stāvokļa un ienākumiem, uzturlīdzekļu apmērs zem valsts noteiktā minimuma nav pieļaujams, jo tādējādi tiktu pārkāptas ar likumu noteiktās bērna tiesības uz labvēlīgiem dzīves apstākļiem, pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību, un pamatvajadzību apmierināšanu.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" nosaka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, ko katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam. Atbilstoši minēto noteikumu 2.2.punktam bērnam no 7 gadu vecuma minimālie uzturlīdzekļi nodrošināmi 30 procentu apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumu Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2.punktu (spēkā līdz 2015.gada 31.decembrim) minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros 2015.gadā bija 360 *euro*.

Savukārt saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumu Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" 2.punktu (spēkā no 2016.gada 1.janvāra) minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 370 *euro*.

Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs ir jāpalielina un atbildētājam dēla uzturam ik mēnesi jāmaksā 108 *euro*, sākot no 2015.gada 17.septembra, kad prasība par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu celta tiesā, līdz 2015.gada 31.decembrim, bet no 2016.gada 1.janvāra līdz bērna pilngadības sasniegšanai – 111,00 *euro*, taču ne mazāk kā 30 procentu apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Izpildu raksts civillietā Nr.C17091706, kas izsniegts, pamatojoties uz Jūrmalas pilsētas tiesas 2006.gada 4.oktobra spriedumu, pēc pilnīgas tā izpildes ir atzīstams par spēku zaudējušu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu prasītāja no likumā noteiktās valsts nodevas samaksas valsts ienākumos ir atbrīvota, līdz ar ko tiesas izdevumi, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, piedzenami no atbildētāja.

Civilprocesa likuma 33.pantā noteikts, ka tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu un 35.panta pirmās daļas 3.punktu, izskatāmajā lietā maksājama valsts nodeva 97,36 *euro* apmērā.

Savukārt ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi izskatāmajā lietā ir 9,57 *euro* (lietas 3.lapa).

Ievērojot prasītājas lūgumu un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu, spriedums daļā par līdzekļu piedziņu bērna uzturēšanai izpildāms nekavējoties.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājam ir nosakāms 10 dienu termiņš labprātīgai sprieduma izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 5.panta pirmo daļu, 8.panta pirmo daļu, 92.-97.pantu, 189.-193.pantu, 250.[25] pantu un 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt pilnīgi.

Palielināt ar Jūrmalas pilsētas tiesas 2006.gada 4.oktobra spriedumu civillietā Nr.C17091706 no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, piedzīto uzturlīdzekļu apmēru 2005.gada 28.maijā dzimušā /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam no 56,91 *euro* (piecdesmit seši *euro*, 91 centi) (Ls 40) uz 108,00 *euro* (viens simts astoņi *euro*, 00 centi), sākot no 2015.gada 17.septembra līdz 2015.gada 31.decembrim, bet no 2016.gada 1.janvāra - uz 111,00 *euro* (viens simts vienpadsmit *euro*, 00 centi), taču ne mazāk par 30 procentiem no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas. Uzturlīdzekļi piedzenami līdz bērna pilngadībai.

Pēc pilnīgas tā izpildes atzīt par spēku zaudējušu izpildu rakstu, kas izsniegts, pamatojoties uz Jūrmalas pilsētas tiesas 2006.gada 4.oktobra spriedumu civillietā Nr.C17091706.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu 97,36 *euro* (deviņdesmit septiņi *euro*, 36 centi).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 9,57 *euro* (deviņi *euro*, 57 centi).

Spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Spriedums daļā par tiesas izdevumu piedziņu izpildāms labprātīgi 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Valsts nodeva iemaksājama – Saņēmējs: Valsts kase, reģistrācijas numurs 90000050138, Saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta numurs LV55TREL1060190911200. Maksājuma mērķī jānorāda civillietu identificējoša informācija.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami – Saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, ar PVN apliekamās personas reģistrācijas numurs LV90001672316, Saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta numurs LV51TREL2190458019000. Maksājuma mērķī jānorāda ieņēmumu ekonomiskās klasifikācijas kods – 21499 un civillietu identificējoša informācija.

Tiesas izdevumu samaksu apliecinoši dokumenti iesniedzami Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama kancelejā, lai netiktu uzsākta tiesas nolēmuma piespiedu izpilde.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu namā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese I.Jaunzeme